

Niels Nymann Eriksens prædiken juleaften

Taler

Niels Nymann Eriksen
Sogne- og indvandrerpræst

Dato

24. december 2011

Sted

Apostelkirken, Vesterbro

Omstændigheder**Prædikentekster**

Esajas' Bog kapitel 9, vers 1-6a
Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-14

- 1 Der er ingen der har større magt end et spædbarn. Læg et lille barn i armene på
det mægtigste menneske og det vil blive afvæbnet med det samme. For over for
spædbarnet duer de almindelige magtmidler ikke. Ord har ingen magt, fornuft
og argumenter kan ikke trænge igennem. Man kan heller ikke bagtale eller skabe
5 intriger mod et spædbarn. Og vold? - jo selvfølgelig virker vold, men man kan
kun gøre vold på et spædbarn ved at gøre vold på sig. Altså et spædbarn er et
magtfuldt væsen, men dets magt er af en særlig slags. Det er ikke en magt som
overvinder, men som afvæbner. Det er ikke en overmagt som kan sætte sig
igennem overfor en modstander, men det er derimod en magt til at gøre
10 modstanderen til ven.

Juleevangeliet er et kosmisk drama, hvor to magter kæmper om råde over
menneskeheden: Den ene magt er repræsenteret ved kejseren i Rom som vil
kontrollere verden ved at folde folketælling. Den anden magt er repræsenteret
15 ved spædbarnet i krybben. Den ene magt regerer og kræver vores underkastelse;
den anden giver sig hen og kalder på vores hengivelse. Meningen med at fejre jul
er at vælge side i dette drama; det er at fejre at Gud åbenbarer sig i skikkelse af
det lille barn snarere end i den menneskelige magtfuldkommenhed.

- 20 Det var det profeten Esajas undrede sig over i den første tekst vi læste: Et barn er
født os en søn er os givet og herredømmet skal hvile på hans skuldre. Og det var
det vi sang om det for lidt siden:

- Men verdens ære magt og guld
25 for dig er ikkun støv og muld
i krybben lagt i klude svøbt

et himmelsk liv du har mig købt.

- 30 Men hvad betyder det for os i dag at dette kosmiske drama har fundet sted, at Gud er blevet menneske?

Lad os tage et eksempel: Lidt længere nede af gaden her ligger et lille kloster, hvor der bor tre kvinder som kalder sig Jesu Små Søstre. Det er en søsterorden
35 som blev stiftet i 1939 af søster Magdaleine. Hele hendes spiritualitet bygger på billedet af det lille Jesusbarn i krybben, som jo altså betyder at Jesus ikke bare sidder der oppe et sted og styrer det hele som en slags overkejsler, men at han på en ganske særlig måde åbenbarer sit væsen igennem det lille barn i krybben. Hun skriver: "Gud vil at vi skal se og tilbede ham som et barn – det er ikke bare de
40 små, men også det store der skal se ham sådan." Det betyder at Jesu små søstre i deres måde at leve på søger at genskabe situationen i Bethlehem, dvs. de søger at virke gennem barnets og hengivelsens magt. Et eksempel: I 1949 begyndte en gruppe af Jesu Små Søstre at leve sammen med Romaerne i Syd-Frankrig. På det tidspunkt var der indført en meget diskriminerende lov som påbød alle Romaer
45 at gå med en særlig legitimation hvorpå alle deres fingeraftryk var påført. Søstrene beslutter sig for at gå ind under den sammen lovgivning, som ellers kun gælder romaerne som et konkret tegn på solidaritet. Og en af romaerne siger: "Det er første gang jeg har oplevet af ordenssøstre er blevet som os." Sådan en handling fortæller meget om juleevangeliets budskab: Gud er ikke bare en
50 udenforstående barmhjertig tilskuer til menneskelivet, men han er selv blevet en del af det. Han har påtaget sig menneskelivets vilkår, ikke i form af en kejser der med magt skal bringe det hele på ret køl igen, men i form af et lille barn der formodentlig som noget af det første er blevet registreret som kejserens undersot.

55 Pointen er ikke at vi skal blive nonner eller munke for at leve i den sandhed som juleevangeliet forkynder os. Vi har hver vore daglige små eller store udfordringer der hvor vi nu engang lever vores liv: i hjemmet, på arbejdet, med familien, hvor der er rigelig anledning til at afprøve julens budskab, og øve os i at leve i tillid til
60 Gud snarere end i tro på vores egen evne til at kontrollere og styre.

Englenes ord til hyrderne på marken giver os endnu et indtryk af denne kosmiske begivenhed: "Ære være Gud i det højeste og på jorden. Fred til mennesker med hans velbehag." Altså ære til Gud og fred til menneske – det er
65 hovedelementerne, og de to ting hænger nøje sammen. Vi mennesker får fred

når Gud får ære. Når æren stiger mod himlen daler freden ned på jorden.

70 Hvad vil det sige at give Gud æren? Ja, det indebærer jo at man ikke selv tager æren; det er det modsatte af at holde på æren dvs. at være selvtilfreds eller selvfed. Når vi siger tak for noget, så anerkender vi at vi ikke kan takke os selv for det, vil give æren videre. At give Gud æren er at leve i en bevidsthed om at vi ikke kan takke os selv for det vi har, men at vi må lade takken gå videre til Gud og til de mennesker som han har sat på vores vej.

75 Når Andrew White som er præst i Apostelkirkens venskabsmenighed i Bagdad skal beskrive hvordan de ekstreme konfliktsituationer har fået lov at udvikle sig i landet, har han flere gange henvist til at det er følelsen af at have lidt af ære, som har ført til vold. Der er et æresregnskab som skal gøres op. Og det er jo ikke bare
80 i Irak. I vores samspil med hinanden foregår der en konstant regnskabsaflæggelse når det gælder ære. Det finder sted gennem komplimenter eller nedværdigende bemærkninger. Det er ikke rart at have for meget underskud på den konto, for så kommer der konflikter.

85 Der er en talemåde som hedder: Han fik ret og jeg fik fred. Vi bruger den mest hvis vi har været i samtale med et meget insisterende menneske, som vi ikke længere orkede at forsøge at overbevise. Men i forholdet til Gud gælder det i en dybere forstand at vi får fred når han får ret. Ikke sådan forstået at vi bøjer os for den blinde skæbne fordi det ikke nytter noget at gøre modstand. Men sådan
90 forstået at vi giver os tillidsfuldt over til Gud fordi han julenat har givet sig til os. Igen ikke i underkastelse til Kejseren men i hengivelse til barnet.

At give Gud æren er at leve i bevidstheden om at vi ikke har noget som vi ikke har fået givet. Og jo mere denne tanke får lov at sænke sig i vores sind jo mere vil
95 vi blive sat fri fra at holde statusregnskab med hinanden. At give Gud æren kan opleves som et tab af status, men idet vi giver slip og lader æren stige til vejrs som kommer der noget nyt ind i vore liv, nemlig freden.

100 **Kilde**
Manuskript tilsendt af taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags

Anden tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/niels-nymann-eriksens-praediken-juleaften>

110

115

120

125

130

135

140